

EUROJUST

Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās

Kas mēs esam

Eurojust, Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās, ir unikāls centrs, kurš atrodas Hāgā (Nīderlande) un ar kura starpniecību valstu tiesu iestādes cieši sadarbojas, lai apkarotu smagu organizēto pārobežu noziedzību. **Eurojust uzdevums ir palīdzēt padarīt Eiropu drošāku**, koordinējot valstu (gan ES dalībvalstu, gan trešo valstu) iestāžu darbu pārobežu noziegumu izmeklēšanā un kriminālvajāšanā.

Katra iesaistītā ES dalībvalsts norīko darbam Eurojust vienu pārstāvi. Valstu pārstāvji veido Eurojust kolēģiju, kas ir atbildīga par aģentūras operatīvo darbu. Kolēģiju savukārt atbalsta Eurojust administrācija, kuras sastāvā cita starpā ir arī lietu analītiķi, juridiskie padomnieki un datu eksperti. Aģentūras vajadzībām īpaši uzbūvētajā ēkā ir drošas sanāksmju telpas ar mutiskās tulkošanas iespējām visās ES

valodās un koordinācijas centru sanāksmēm īpaši ierīkota telpa, no kuras iespējams uzraudzīt un reāllaikā koordinēt kopīgas rīcības dienas.

Eurojust ir izveidojis **vienotu starptautisku tīklu**, kas prokuroriem visā Eiropas Savienībā nodrošina piekļuvi vairāk nekā 50 jurisdikcijām visā pasaulē. Aģentūra ir parakstījusi sadarbības nolīgumus ar vairāk nekā desmit trešām valstīm, no kurām vairākas uz Eurojust ir norīkojušas sadarbības prokurorus, lai tie kopā ar kolēģiem no kolēģijas strādātu ar lietām. Eurojust cieši sadarbojas arī ar citām ES aģentūrām un partneriem, kas atbalsta dažādus krimināltiesību ķēdes posmus, tostarp ar tiesībaizsardzības un krāpšanas apkarošanas struktūrām.

Ko mēs darām

Eurojust piedāvā pielāgotu operatīvu atbalstu dažādos pārobežu kriminālizmeklēšanas posmos, nodrošinot:

- ▶ ātru reaģēšanu,
- ▶ koordinācijas dežūras režīmā mehānismu, kas darbojas 24 stundas diennaktī septiņas dienas nedēļā,
- ▶ saziņu ar galvenajām kontaktpersonām un
- ▶ ar tiesu iestāžu sadarbības pieprasījumu sagatavošanu saistītu palīdzību, tostarp oficiālus tulkojumus.

Turklāt Eurojust var nodrošināt **sarežģītas palīdzības un koordinācijas mehānismu formas**, ko pēc vajadzības var kombinēt, lai nodrošinātu atbalstu svarī-

gām operācijām. Piemēram, aģentūra var:

- ▶ koordinēt paralēlas izmeklēšanas,
- ▶ organizēt koordinācijas sanāksmes, iesaistot attiecīgās tiesu un tiesībaizsardzības iestādes,
- ▶ veidot un/vai finansēt kopējas izmeklēšanas grupas (KIG), kurās piedalās tiesu un tiesībaizsardzības iestādes, kas kopīgi izmeklē pārobežu krimināllietas, pamatojoties uz juridisku nolīgumu starp divām vai vairākām valstīm, un
- ▶ plānot kopīgas rīcības dienas, kuru vadību reāllaikā nodrošina Eurojust koordinācijas centri un kuru laikā valstu iestādes var aizturēt personas, kas izdarījušas noziegumus, likvidēt organizētās noziedzības grupas un konfiscēt līdzekļus.

Eurojust kopā ar dalībvalstīm un plašu starptautisku partneru tīklu ir svarīga loma mērķa padarīt Eiropu drošāku un garantēt iedzīvotājiem tiesiskumu sasniegšanā.

Eurojust vēsture

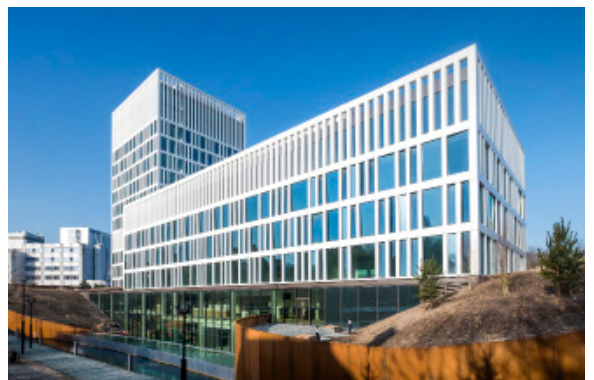
Eiropas valstu un valdību vadītāji Eiropadomes sanāksmē Tampērē (Somija) 1999. gadā pirmo reizi apsprieda iespēju izveidot struktūru, kas stiprinātu valstu tiesu iestāžu sadarbību cīņā pret smagu organizēto pārrobežu noziedzību. Tiesu iestāžu sadarbības pagaidu vienība ar nosaukumu Pro Eurojust sāka darbību Briselē 2001. gada martā. Pēc 11. septembra terora aktiem ASV kļuva skaidrs, ka jāpastiprina starptautiskā sadarbība. Šie notikumi paātrināja ar Eurojust saistītās norises, un saskaņā ar Padomes 2002. gada 28. februāra lēmumu tika formāli izveidota Eiropas Savienības tiesu iestāžu sadarbības vienība ar nosaukumu Eurojust. Eurojust pārcēlās uz Hāgu 2003. gadā.

Eurojust kopš dibināšanas ir ievērojami attīstījusies, tāpat kā tās darba raksturs un apjoms. Padomes 2008. gada lēmums par Eurojust stiprināšanu uzlaboja aģentūras operatīvās spējas un veicināja sadarbību starp valstu iestādēm un Eurojust, kā arī sadarbību ar citiem partneriem un trešām valstīm. Lisabonas līgumā, kas stājās spēkā 2009. gadā, ir īpaši minēta Eurojust un noteikts tās pamatuzdevums "atbalstīt un stiprināt koordināciju un sadarbību starp tām valstu iestādēm, kas veic izmeklēšanu un kriminālvajāšanu,

saistībā ar smagiem noziedzumiem, kuri skar vismaz divas dalībvalstis".

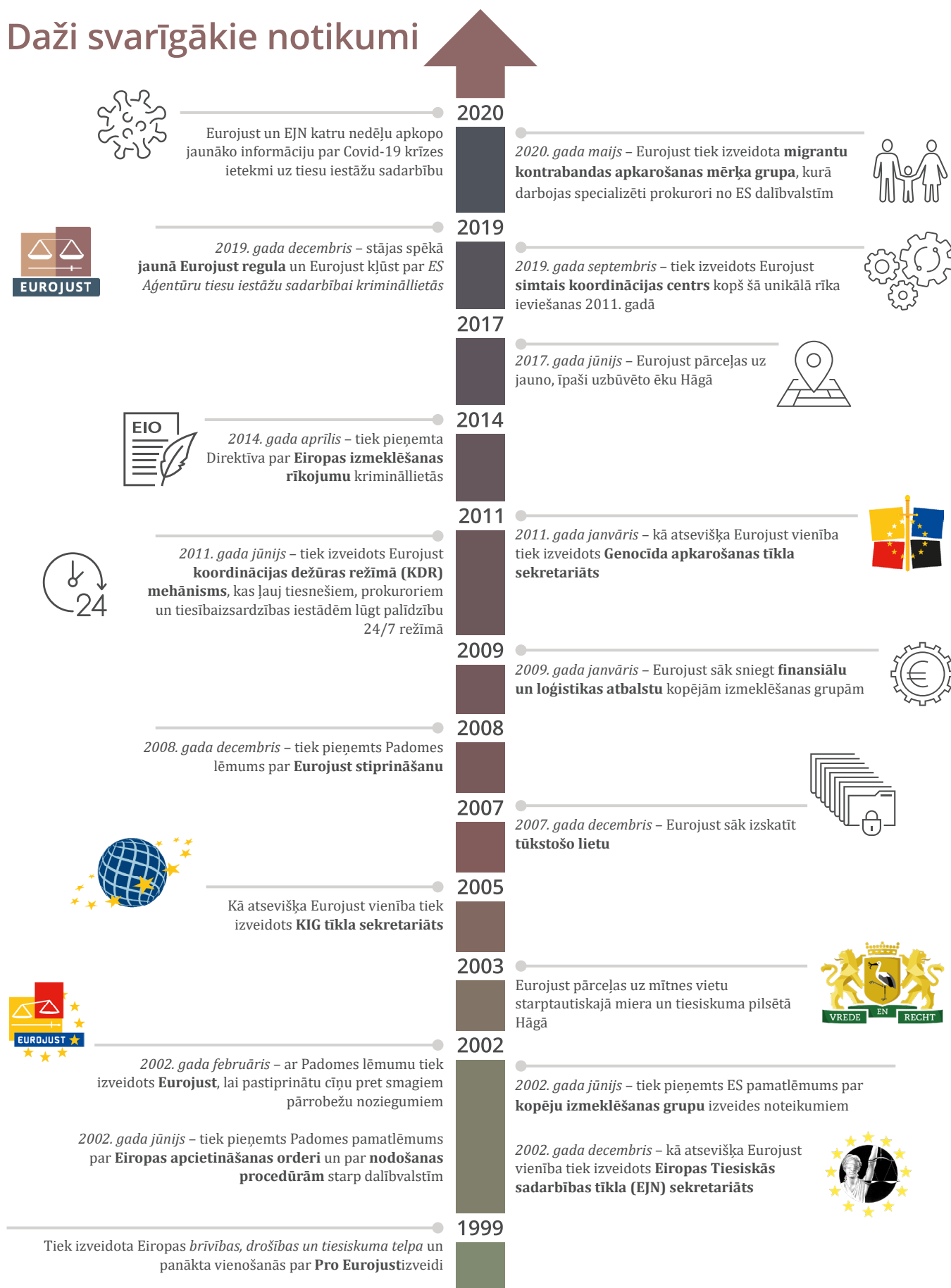
2017. gadā Eurojust pārcēlās uz jaunajām telpām, īpaši uzbūvētu ēku Hāgas starptautiskās zonas centrā. Ēka ir projektēta, lai palīdzētu aģentūrai pildīt tās pamatuzdevumu — attīstīt un pastiprināt tiesu iestāžu sadarbību. Tajā ir īpaša operatīvā telpa ar iespējām liela mēroga daudzpusēju kopīgu operāciju laikā apmainīties ar informāciju un noteikt stratēģijas. Ēkas zemākajos stāvos ir vairākas privātas sanāksmju telpas, kas iekārtotas tā, lai tajās varētu notikt konfidenciālas diskusijas starp valsts biroju darbiniekiem un ārējiem speciālistiem. Telpās ir drošas, mūsdienīgas IT sistēmas un ir pieejamas sinhronās tulkošanas iespējas.

2019. gada 12. decembrī Eurojust vēsturē sākās jauns posms, jo stājās spēkā Eurojust regula, ar kuru Eurojust tika pārveidota par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās. Aģentūras jaunais juridiskais pamats būtiski mainīja ne vien tās pārvaldības struktūru, bet arī ārējo attiecību politiku un datu aizsardzības režīmu.

Pulksteņrādītāja kustības virzienā no augšas: Eiropadomes sanāksme Tampērē (Somija) 1999. gadā (© ES Padome), Eurojust ēka Hāgā (© Corné Bastiaansen), konferenču telpa un operatīvā telpa

Daži svarīgākie notikumi

Eurojust organizācija

Eurojust organizatorisko struktūru veido kolēģija, valde un administrācija.

Kolēģija ir atbildīga par aģentūras darbību, un tās sastāvā ir viens valsts pārstāvis no katras iesaistītās ES dalībvalsts. Kad kolēģija nepilda operatīvās funkcijas, tās sastāvā ir arī viens Eiropas Komisijas pārstāvis. Kolēģiju pārrauga Eurojust priekšsēdētājs un divi priekšsēdētāja vietnieki, kuru pilnvaru termiņš ir četri gadi un kurus var vienu reizi ievēlēt atkārtoti.

Valsts pārstāvji vada valsts birojus, un viņus atbalsta vietnieki un palīgi, kas ir deleģēti no attiecīgās valsts. Biroji ir galvenie kontaktpunkti prokuroriem un izmeklēšanas tiesnešiem, ja viņiem vajadzīga palīdzība konkrētā kriminālizmeklēšanā.

Valde palīdz kolēģijai pildīt pārvaldības funkcijas. Tās sastāvā ir priekšsēdētājs, abi priekšsēdētāja vietnieki, Eiropas Komisijas pārstāvis un divi citi kolēģijas locekļi saskaņā ar divu gadu rotācijas sistēmu.

Prioritārie noziegumu veidi

Eurojust sadarbojas ar valstu iestādēm, lai apkarotu daudzus smagus un sarežģītus pārobežu noziegumus, kas skar divas vai vairākas valstis. Aģentūra vada tiesu sistēmas reakciju uz pieaugošajiem draudiem Eiropā, ļaujot dalībvalstīm būt vienu soli priekšā noziedzniekiem un galvenokārt koncentrējoties uz organizētās noziedzības grupām. Eurojust iesniegtās lietas bieži ir saistītas ar vairākiem noziegumu veidiem.

Prioritārie noziegumu veidi ir šādi:

- ▶ terorisms,
- ▶ kibernetiskā drošība,
- ▶ cilvēku tirdzniecība,
- ▶ nelegāla narkotiku tirdzniecība,
- ▶ noziegumi pret ES finanšu interesēm (PIF noziegumi),
- ▶ migrantu kontrabanda,
- ▶ noziegumi pret vidi,
- ▶ nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija,
- ▶ krāpšana.

Administrācijā administratīvais direktors ir Eurojust juridiskais pārstāvis un vadītājs administratīviem mērķiem. Administratīvais direktors ir atbildīgs par ikdienas darba vadību, personāla pārvaldību un administratīvā atbalsta sniegšanu, lai atvieglotu Eurojust operatīvo darbu.

Mitināšanas funkcija

Eurojust mītnē ir izvietoti četri tīkli: Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla sekretariāts, Genocīda apkarošanas tīkla sekretariāts, KIG tīkla sekretariāts un Eiropas Tiesu iestāžu tīkls kibernetiskās drošības jautājumos. Tīklus veido valstu kontaktpunkti vai valstu eksperti, kas veicina tiesu iestāžu sadarbību, informācijas apmaiņu un speciālistu darbu dalībvalstīs.

Eurojust lietas hronoloģisks pārskats

LIETAS IEROSINĀŠANA

Eurojust lietu var ierosināt:

Valsts iestāde

Palīdzības pieprasījums no kompetentajām iestādēm dalībvalstīs saistībā ar to izmeklēšanām/kriminālvajāšanām

EPPO (pēc darbības sākšanas)

Pēc Eiropas Prokuratūras pieprasījuma tās kompetences ietvaros

Pēc savas iniciatīvas

Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no:

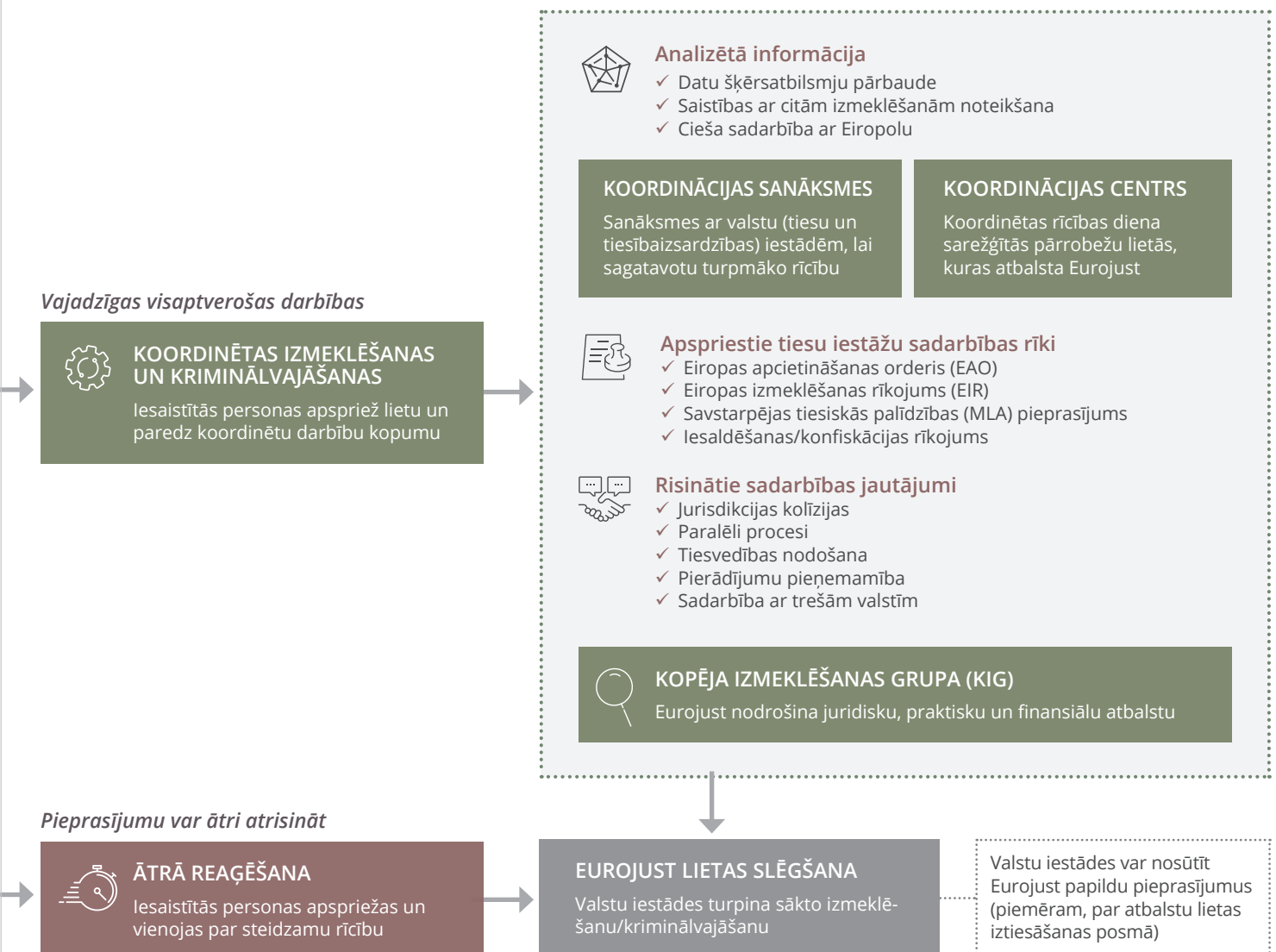
- ✓ citām ES aģentūrām (piemēram, Eiropola, Frontex),
- ✓ Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF),
- ✓ EPPO,
- ✓ valsts iestādēm (piemēram, attiecībā uz terorisma informācijas apmaiņu, paziņojumiem saskaņā ar Eurojust regulas 21. pantu utt.)

Lietas iesniegšana Eurojust

Lietas, kas tiek iesniegtas Eurojust, skar divas vai vairākas ES dalībvalstis vai ES dalībvalsti un trešo valsti. Reizēm lietas attiecas uz vienā dalībvalstī izdarītiem noziegumiem ar pārrobežu ietekmi. Eurojust piedāvā dalībvalstīm plašu pieredzi un zinātību tiesu iestāžu sadarbības jomā, tostarp dažādus rīkus, lai risinātu tādas problēmas kā jurisdikcijas kolīzijas, izdošana, pierādījumu pieņemamība un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšana un atgūšana. Tā kā Eurojust sadarbojas ar iestādēm visās dalībvalstīs un daudzās trešās valstīs, tā spēj ātri reaģēt uz pieprasījumiem un reizēm palīdz atrisināt lietu dažu stundu laikā.

Ja valsts pārstāvis nolemj iesniegt lietu reģistrācijai Eurojust, kolēģija sanāk, lai noteiktu, kuri Eurojust valsts pārstāvji būtu jāiesaista. Lieta joprojām paliek valsts pārstāvja (vai viņa vietnieku un palīgu) pārziņā, bet Eurojust var sniegt konsultācijas un palīdzību saistībā ar Eiropas tiesu iestāžu sadarbības instrumentu un rīku koordinēšanu un piemērošanu.

Tiklīdz Eurojust tiek atvērta lieta, var organizēt nākamo sanākumi, lai atbalstītu informācijas apmaiņu starp iesaistītajām valstīm, apspriestu attiecīgus juridiskus jautājumus un konsultētu attiecīgās valstu iestādes par turpmākajiem pasākumiem (sk. *Eurojust lietas hronoloģisko pārskatu*, lai redzētu, kā norisinās lietu izskatīšana).

Svarīgākie izmeklēšanas rīki

Eurojust palīdz daudzās izmeklēšanās. Katra lieta ir atšķirīga un prasa individuālu pieeju. Bieži prokuroriem ir jārikojas ātri, lai atrastu un aizturētu aizdomās turētos. Šādos gadījumos valstu iestādes var pajauties uz Eurojust unikālo koordinācijas dežūras režīmā mehānismu, kas atvieglo, piemēram, ātru Eiropas apcietināšanas ordera (EAO) vai iesaldēšanas rīkojuma izpildi vai pierādījumu iegūšanu, izmantojot Eiropas izmeklēšanas rīkojumu (EIR). Citos gadījumos izmeklēšana tiek veikta lēni un metodiski, mēnešiem vai pat gadiem ilgi, rūpīgi plānojot, koordinējot un apspriežoties, un Eurojust šajos gadījumos ir koordinatora loma. Četri galvenie atbalsta līdzekļi, ko nodrošina Eurojust, ir **kopējas izmeklēšanas grupas, ES tiesu iestāžu sadarbības rīki, koordinācijas sanāksmes un koordinācijas centri.**

Kopējas izmeklēšanas grupas (KIG)

Starptautiskajā sadarbībā krimināllietās KIG ir visprogresīvākais rīks. Tās ir grupas, kurās piedalās tiesneši, prokurori un tiesībsaizsardzības iestāžu amatpersonas, kas kopīgi izmeklē pārobežu krimināllietas, pamatojoties uz juridisku nolīgumu starp divām vai vairākām valstīm, ko noslēdz uz noteiktu laiku. Eurojust kopš 2009. gada palīdz valstīm KIG izveides un operatīvajā posmā. Aģentūra rīko sanāksmes ar KIG locekļu piedalīšanos, kurās bieži tiek izmantoti rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumi. Svarīgi ir arī tas, ka Eurojust var sniegt finansiālu un loģistikas atbalstu KIG, lai mazinātu slogu valstu budžetiem, kad tiek izskatītas pārobežu lietas.

Eurojust atbalsta KIG šādos veidos:

- ▶ palīdz novērtēt lietu piemērotību KIG izveidei,
- ▶ palīdz sagatavot KIG nolīgumu,
- ▶ KIG darbības laikā palīdz risināt praktiskus un juridiskus jautājumus, tostarp atbalsta kopīgas operācijas (koordinācijas centri),
- ▶ koordinē izmeklēšanas un kriminālvajāšanas stratēģijas un
- ▶ sniedz finansiālu un loģistikas atbalstu saistībā ar transportu, mutisko tulkošanu, pierādījumu nosūtīšanu un aprīkojuma aizdošanu.

Ar ES tiesu iestāžu sadarbības rīku izmantošanu saistīta palīdzība

Tādi rīki kā Eiropas apcietināšanas orderis un Eiropas izmeklēšanas rīkojums ievērojami atvieglo sadarbību pārobežu lietās. Tomēr, lai maksimāli izmantotu šo rīku potenciālu, valstu iestādēm ir jāspēj savā starpā ātri kontaktēties un skaidri sazināties dažādās valodās un jurisdikcijās. Eurojust ļauj iesaistītajām valstīm optimāli izmantot šos rīkus, uzņemoties koordinatora lomu.

Kas ir Eiropas apcietināšanas orderis?

Eiropas apcietināšanas orderi, kas ir spēkā visās ES dalībvalstīs, izmanto, lai noziegumos aizdomās turētās personas un notiesātās personas arestētu un nodotu izdevējvalstij kriminālvajāšanai vai soda izciešanai. Eurojust ir būtiska loma EAO piemērošanas uzlabošanā, tostarp juridisku un praktisku šķēršļu pārvarēšanā. Eurojust var atvieglot EAO nosūtīšanu un savlaicīgu izpildi, koordinēt rīcību un sniegt konsultācijas konkurējošu EAO gadījumos, palīdzēt jautājumos, kas saistīti ar nodošanu, precizēt atšķirības valstu tiesību aktos attiecībā uz EAO un palīdzēt valstu iestādēm pārvarēt daudzus citus sarežģījumus.

Kas ir Eiropas izmeklēšanas rīkojums?

Eiropas izmeklēšanas rīkojums nosaka skaidru sadarbības procesu starp tiesu iestādēm dažādās dalībvalstīs attiecībā uz pierādījumu iegūšanu un saglabāšanu, piemēram, kratīšanas, uzklaušīšanu, bankas un finanšu informācijas iegūšanu, telesakaru pārtveršanu un apcietināto personu pārvešanu uz laiku. Eurojust var palīdzēt jautājumos, kas saistīti ar EIR aprites cikla četriem galvenajiem posmiem (izdošanas, nodošanas, atzišanas un izpildes posms). Aģentūra var arī sniegt konsultācijas par jautājumiem, kas attiecas uz EIR direktīvas piemērošanas jomu un tās izmantošanu salīdzinājumā ar citiem spēkā esošiem tiesību aktiem, kompetentajām iestādēm, EIR saturu, formu un valodu un dažu konkrētu izmeklēšanas pasākumu izmantošanu.

“ Tā kā pārrobežu noziegumu skaits diemžēl pieaug, Eurojust arvien biežāk tiek lūgta sniegt palīdzību apjomīgās un sarežģītās lietās. Šīs situācijas dēļ paplašinās tiesu iestāžu starptautiskās darbības, kas Eurojust jākoordinē reāllaikā. Izveidojot Eurojust koordinācijas centru, mēs varam nekavējoties palīdzēt un nodrošināt, ka darbības tiek veiktas vienlaikus un labumu no tām gūst tiesu iestādes un policija visās iesaistītajās valstīs. Dalībvalstīm un trešām valstīm rīkojoties atsevišķi, tik iespaidīgus rezultātus sasniegt nebūtu iespējams. ”

– Eurojust priekšsēdētājs Ladislav Hamran –

Koordinācijas sanāksmes

Bieži izmantots Eurojust operatīvais rīks ir koordinācijas sanāksmes, kurās tiekas dalībvalstu un dažos gadījumos arī trešo valstu tiesu iestāžu un tiesībsardzības iestāžu pārstāvji. Dalībnieki **apmainās ar informāciju un risina juridiskus jautājumus**, kas attiecas, piemēram, uz jurisdikcijas kolīzijām un tiesvedības nodošanu. Viņi var arī vienoties par turpmākiem pasākumiem izmeklēšanā, plānot rīcības dienas un apspriest KIG izveides iespējas.

Eurojust šajās sanāksmēs ir koordinatora loma. Eurojust ir īpaša tiesu iestāžu sadarbības speciālistu grupa, kas var nodrošināt juridiskas konsultācijas, analīzi un operatīvu palīdzību.

Eurojust nodrošina arī sanāksmju telpas, kā arī sedz viesdalībnieku uzturēšanās un ceļa izdevumus. Sinhronās tulkošanas pakalpojumi ir pieejami visas koordinācijas sanāksmes laikā, pat ja sanāksme notiek videokonferences režīmā.

Koordinācijas centri

Pret pārrobežu noziedzību vērstu liela mēroga operāciju atbalstam Eurojust piedāvā unikālu rīku – koordinācijas centrus. Viens no galvenajiem panākumu faktoriem šajās operācijās ir iespēja **vienlaicīgi izpildīt tādas darbības** kā apcietināšana, kratīšana, pierādījumu konfiskācija, (potenciālo) aizdomās turēto un liecinieku nopratināšana un aktīvu iesaldēšana. Rīcības dienas bieži notiek vairākās dalībvalstīs vienlaikus, lai noziedznieki nevarētu brīdināt savus tīklus.

Rīcības dienas laikā koordinācijas centra dalībniekiem ir pieejamas īpašas, drošas sakaru līnijas. Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no iesaistītajām iestādēm, koordinācijas centrs regulāri ziņo par progresu uz vietas notiekošajās operācijās.

Šī informācija ļauj iesaistītajām iestādēm nekavējoties pielāgot stratēģijas, lai reaģētu uz situācijas atbilstību. Piemēram, var būt vajadzīgs papildu EIR, lai veiktu kratīšanu adresē, kas atklāta tikai operācijas laikā. Dalībniekiem jābūt gataviem neparedzētiem notikumu pavērsieniem un jāspēj ātri reaģēt.

2019. gada septembrī Eurojust izveidoja simto koordinācijas centru. Šis atskaites punkts un rezultāti, kas gadu gaitā sasniegti ar koordinācijas centru palīdzību, apliecina šā rīka lietderību un tā pieaugošo nozīmi tiesu iestāžu sadarbībā.

Strādājot plecu pie pleca ar valstu iestādēm, Eurojust valsts biroji un operācijās iesaistītie analītiķi un padomnieki palīdz radīt sarežģītu un strauji mainīgu pārrobežu operāciju koordinēšanai vajadzīgos apstākļus.

Koordinācijas centri darbībā

Pirmais Eurojust koordinācijas centrs tika izveidots 2011. gada februārī, lai palīdzētu pārtraukt migrantu kontrabandu, ko veica noziedznieku tīkls, kas darbojās sešās valstīs. Eurojust tika lūgta palīdzēt apstrādāt savstarpējas tiesiskās palīdzības (MLA) pieprasījumus iesaistītajām dalībvalstīm un koordinēt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, kā arī vienlaicīgas darbības pret organizētās noziedzības grupu pārējās piecās valstīs. Pēc tam, kad Eurojust bija palīdzējusi veikt plašus sagatavošanās darbus, tostarp organizējusi koordinācijas sanāksmi, lai vienotos par stratēģiju vienlaicīgai rīcībai septiņās pilsētās, tika izveidots koordinācijas centrs. Tika apcietināti 35 aizdomās

turēti cilvēku kontrabandisti un pārtverti 38 imigranti.

2019. gada septembrī tika izveidots simtais Eurojust koordinācijas centrs, lai palīdzētu noslēgt sarežģītu tehnisku izmeklēšanu un likvidēt organizētās noziedzības grupu, kas bija iesaistīta masveida krāpšanā ar maksas televīziju un plašos audiovizuālo autoritāšu pārkāpumos. Rīcības dienā piedalījās sešas valstis. Tika identificēti divdesmit divi aizdomās turētie un apturēta vairāk nekā 200 serveru darbība. Pēc koordinācijas centra darbības veiksmīgā iznākuma Eurojust rīkoja preses konferenci.

Lietu piemēri

EncroChat (2020) Izmantojot kopēju izmeklēšanas grupu, Francijas un Nīderlandes tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm kopā ar Eiropolu un Eurojust izdevās likvidēt EncroChat, šifrētu tālrunu tīklu, ko plaši izmantoja noziedznieku tīkli. Mēnešiem ilgā izmeklēšana ļāva pārtvert, kopīgot un analizēt miljoniem ziņu, ar kurām apmainījās noziedznieki, lai plānotu smagus noziegumus. Šī informācija, kas ir unikāls nepieredzēti plaša jaunu pierādījumu klāsta avots, jau tiek izmantota vairākās notiekošās kriminālizmeklēšanās, un tās analīze tiks turpināta, lai padziļināti vērstos pret organizētās noziedzības tīkliem. Eurojust intensīvi veicināja tiesu iestāžu sadarbību, izveidojot KIG un plaši izmantojot Eiropas tiesu iestāžu sadarbības rīkus, piemēram, vairākās valstīs tika izdoti vairāk nekā 100 Eiropas izmeklēšanas rīkojumi. Izmeklēšanas gaitā KIG locekļi Eurojust mītnē organizēja piecas koordinācijas sanāksmes, lai visas iesaistītās personas tiktos drošā vidē, apzinātu paralēlas vai saistītas izmeklēšanas, lemtu par piemērotāko sadarbības mehānismu un atrisinātu potenciālas jurisdikcijas kolīzijas.

Aizdomās turētu migrantu kontrabandas tīkla dalībnieku koordinēta apcietināšana (2020)

Eurojust un Eiropola atbalstītas pārrobežu izmeklēšanas rezultātā Beļģijas un Francijas iestādes apcietināja 26 personas, kas tika turētas aizdomās par dalību lielā migrantu kontrabandas grupā, kura pārvadāja galvenokārt Āzijas bēgļus. Pēc tam, kad 2019. gada oktobrī Eseksā (Apvienotā Karaliste) saldētājpiekabē tika atrasti 39 miruši Vjetnamas valstspiederīgie, tika izveidota KIG, kurā piedalījās Beļģija, Īrija, Francija, Apvienotā Karaliste, Eurojust un Eiropols. KIG iesaistītās tiesu un policijas iestādes kopš tā laika ir cieši sadarbojušās, lai kartētu organizētās noziedzīgās grupas iespējamo darbību un mēģinātu atrast saistību ar notiekošām reģionālām un vietējām izmeklēšanām par migrantu kontrabandu. Eurojust atbalstīja KIG, sešas koordinācijas sanāksmes, kas attiecās uz konkrēto lietu, un koordinācijas centra izveidi rīcības dienā, lai reāllaikā koordinētu operāciju.

Ātrs augsta ranga islāma valsts terorista arests (2019) Eurojust koordinēja Ungārijas un Beļģijas iestāžu ātrās reaģēšanas operāciju, kuras rezultātā tika apcietināts atgriezies ārvalstu kaujinieks terorists, kas tika turēts aizdomās par aktīvu līdzdalību 20 cilvēku slepkavībā Sīrijā. Svarīgu dokumentu apmaiņa, kā arī informācijas tulkošana un kopīgošana 24/7 režīmā starp Ungāriju un Beļģiju ar Eurojust starpniecību ļāva viņu aizturēt uz aizdomu pamata par teroristisku nodarījumu izdarīšanu.

Operācija "Pollino" (2018) Operācija "Pollino" bija Eiropā līdz šim lielākais koordinētais pasākums pret *Ndrangheta* mafijas grupējumu. Izmeklēšana ilga četrus gadus. Valstu iestādes apkopoja visas zināšanas, lai izveidotu kopīgu stratēģiju sarežģīto noziedzīgo darbību atklāšanai. Simtiem policijas darbinieku tika iesaistīti sinhronizētās darbībās, kuras reāllaikā uzraudzīja Eurojust koordinācijas centrs un kuru rezultātā tika atklāti gandrīz 4000 kg kokaīna un liels daudzums citu narkotiku, konfiscēti 2 miljoni EUR un apcietinātas 84 personas.

Piekluves nodrošināšana jurisdikcijām visā pasaulē

Noziedznieki šķērso gan iekšējās, gan ārējās ES robežas. Turklāt pieprasījums pēc operatīva atbalsta smagu pārobežu noziegumu apkarošanā pastāvīgi pieaug un izskatāmo lietu apjoms no trešām valstīm katru gadu palielinās par vairāk nekā 20 %. Tāpēc cieša sadarbība ar trešām valstīm ir ļoti svarīga, lai risinātu ar sarežģītākiem globalizācijas un digitalizācijas laikmeta noziegumiem saistītās problēmas, jo īpaši neatbilstīgas migrācijas, nelikumīgas tirdzniecības un terorisma apkarošanas jomā.

Eurojust kā tiesu iestāžu pārobežu sadarbības veicinātājam ir būtiska loma efektīvu un ilgstošu darba attiecību veidošanā starp dalībvalstu iestādēm un trešām valstīm. Aģentūras sadarbības nolīgumi un vairāk nekā 50 kontaktpunktu tīkls nodrošina piekļuvi kriminālajām jurisdikcijām visā pasaulē.

Sadarbības nolīgumi ir visprogresīvākais sadarbības veids ar trešām valstīm. Tie dod iespēju veikt sistematisku operatīvās informācijas, tostarp persondatu, apmaiņu, kas ir ļoti svarīga valstu iestādēm, lai sekmīgi sauktu pie atbildības noziedzniekus gadījumos,

kad ir iesaistītas trešās valstis. Eurojust ir parakstījis 12 sadarbības nolīgumus ar trešām valstīm, no kurām astoņas uz Eurojust ir norīkojušas sadarbības prokurorus. Sadarbības prokurori strādā plecu pie pleca ar kolēģiem no dalībvalstīm, un viņiem ir neierobežota piekļuve aģentūras operatīvajiem rīkiem. Eurojust regula, kas stājās spēkā 2019. gada decembrī, ir būtiski izmainījusi Eurojust ārējo attiecību politiku. Aģentūra tagad cieši sadarbojas ar Eiropas Komisiju, lai izstrādātu četru gadu stratēģijas, kas paplašinātu tās starptautisko ietekmi.

Aģentūra uztur ciešus kontaktus ar Eiropas Savienības iestāžu sistēmas galvenajiem dalībniekiem, tostarp Komisiju, attiecīgām Padomes darba grupām, Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu (LIBE) komiteju un Eiropas Ārējās darbības dienestu. Eurojust sadarbojas arī ar citām ES aģentūrām, kas atbalsta dažādus krimināltiesību ķēdes posmus, piemēram, Eiropolu, Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF), Eiropas Prokuratūru (EPPO), Eiropas Tiesiskās apmācības tīklu (EJTN) un Frontex.

Fotoattēli: © Eurojust, Shutterstock

Eurojust, Johan de Wittlaan 9, 2517 JR, Hāga, Nīderlande
Tālrunis: +31 70 412 5000 - E-pasts: info@eurojust.europa.eu - Tīmekļa vietne: www.eurojust.europa.eu
Seko jiet Eurojust sociālajos tīklos Twitter, LinkedIn un YouTube @Eurojust

PDF: *kataloga numurs:* QP-03-20-536-LV-N *ISBN:* 978-92-9490-479-9 *DOI:* 10.2812/2323

© Eurojust, 2020. *Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.*